

Erikoiskasvit

Palsternakka (*Pastinaca sativa*)

Palsternakka on melko vaateliias sarjakukkainen ravintokasvi, joka viihtyy parhaiten viileässä ja kosteassa kesässä. Kasvukausi kestää 130-140 vrk. Ulkonäöltään palsternakka on yleisesti kartiomainen ja väriltään vaalea.

Maaperän vaatimukset: viihtyy valoisalla ja lämpimällä kasvupaikalla ja tarvitsee multavan, hiekkaisen ja syvälle muokatun kasvualustan, jolloin juuret voivat kasvaa suoriksi ja kookkaiksi. Maan pH:n tulisi olla 7. Multamaat ja eloperäiset maat voivat olla liian viileitä. Haasteellisia kasvualustoja voivat olla karkeat, vähähumuksiset hietamaat ja savimaat.

Kasvuston perustaminen: joko tasamaalle tai harjuihin. Harjuviljely edellyttää harjuntekolaitetta sekä harjuun soveltuvaa kylvötekniikkaa. Harjuviljelyssä sadon laatu paranee, sillä syvämultainen harju antaa mahdollisuuden pitkille ja hyvämuotoisille juurille, riskinä saattaa olla kuivina keväänä kuitenkin veden puutteesta johtuvat itämis- ja taimettumisongelmat. Tasamaaviljelytekniikka on yksinkertaisempi, koska viljelystä selviydytään normaalilla rivivälillä, ilman erikoisia työkoneita. Palsternakka kylvetään matalaan 1,0 – 2,0 cm syvyyteen ja itäminen kestää 2 – 3 viikkoa. Taimien istutusväli on 10-15 cm, riviväli 50 cm, itämisen minimilämpötila on 5 °C.

Lannoitus: viljavuusanalyysin ohjeen mukaan juurikkaille ja puutarhakasveille sopivilla lannoitteilla tarpeen mukaan.

Sadonkorjuu: palsternakka kasvaa alkukesän hitaasti, heinäkuun loppupuolella alkaa voimakas naatin kasvu ja on voimakkaimmillaan syksyllä. Nostoaika onkin yleensä vasta lokakuun alusta alkaen. Palsternakat nostetaan tavallisesti naatista nostavilla porkkanan nostokoneilla. Noston tulee olla hellävarainen palsternakan vaurioitumisen varalta. Kasvi alkaa tummua nopeasti juuren listintäkohdasta ja muistakin kolhiintuneista paikoista. Säilyy varastossa lämpötilassa 0-1 °C asteessa 95-97 % ilmakehässä noin 6-8 kk.

Kasvintuhoojat: palsternakan tuholaisia ovat porkkanakärpänen ja muut sarjakukkaisilla esiintyvät. Ansat toimivat apuna tarkkailussa. Kasvitautit ovat suurimpana riskinä lohkoilla, joilla on viljelty palsternakkaa ja/tai porkkanaa perättäisinä vuosina. Riittävän pitkä viljelykierto on tärkeää kasvintuhoojien torjunnassa. Hyvä viljelykierto on neljä vuotta.

Rikkojen torjuntakeinot: palsternakka on arka rikkakasvin torjunta-aineille ja hitaan kasvuunlähden vuoksi kilpailee heikosti rikkoja vastaan. Rikat on hyvä torjua lohkolta mekaanisesti tai kemiallisesti ennen kasvuston perustamista.